

SZENT ANTAL

HITBUZGALMI · ÉS · TÁRSADALMI · FOLYÓIRAT ·

XIII. ÉVFOLYAM 6. SZÁM

1940
JÚNIUS

Tartalom:

Dr. Czapik Gyula veszprémi megyéspüspök:
Feladataink

Mentes Mihály: Levelek

Ősz Margit: Minta, érték nélkül

P. Facchinefti: A Világ Szentje

Lantos-Kiss Antal: Kispapok, mint regény-
hősök

Laurisin Lajos: Halk esti fohász

P. Böle Kornél O. P.: Árpádházi Boldog
Margit szenttéavatási ügye

Gáspár Jenő: Heribald lovasai

Kausz József: Egy Pásztor

Harcos Ottó: Babakocsi

Négyszemközt

Nagykárolyi Etelka: A lélek mosolya
Krónika

Keresztretjtvény

Szerkesztői üzenetek

Imaszözettség

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

P. AMBRUS MÁTÉ O. F. M.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

PÁPA, FERENCESEK.

MARTON
1939

Felvétel

a Szent Ferenc-rendbe

A Szűz Máriáról nevezett ferences rendtartomány felvételi pályázatot hirdet. Aki ferences szerzetespap óhajt lenni, küldje folyamodványát (mellékelve: a keresztlevelet, születési anyakönyvi kivonatot, iskolai és orvosi bizonyítványt, a szülők beleegyező nyilatkozatát, hogy fiuktól, mint szerzetestől, semmiféle anyagi támogatást nem várnak) legkésőbb július 7-ig e címre: Szent Ferenc-rendi Tartományfőnökség Budapest, IV., Ferenciek-tere 8. sz.

Folyamodhatnak érettségizettek, vagy oly ifjak, kik legalább a gimnázium negyedik osztályát jó eredménnyel végezték; felsőbb osztályúak előnyben részesülnek. A szerzetesi próbaév elteltével a nem-érettségizettek, mint ferences papnövendékek végzik a hiányzó gimnáziumi osztályokat.

A ferenc-rend főképp lelkipásztorkodással, tanítással, bel- és külföldi missziós tevékenységgel foglalkozik, s terjeszti Szent Ferencnek, immár 700 éves, de örökké ifjú és derűs szellemét.

— KÖNYVESPOLC —

A LÉLEK ERŐSEBB. (Harangi László lelki naplója. Szalézi művek kiadása, Rákospalota. Ára: 90 fillér.)

A férfilélek mélységeibe mélyedni mindig is nagy vállalkozás! Szent Ágoston Vallomásai és Prohászka püspök Soliloquiája beszédes bizonyítékai annak, milyen szédítő mélységekbe tekinthet és milyen ormokra hághat az, aki egy Istenbe feledkezett, magasabbrendű férfilélek birodalmába lép. Harangi Lászlónak, mint lapszerkesztőnek, főleg mint ifjúsági írónak jólcseggő volt a neve földönjártában is, — de főműve — úgy érezzük, — most került nyilvánosság elé lelki naplójának megjelenésével.

Ez a rendkívüli lelki gazdagságú férfi úgyszólván egész életében betegeskedett, béna volt és nélkülözte azt a sok-sok adottságot, amellyel az egészséges emberek annyi jót tehetnek, s amellyel oly sokszor visszaélnek. Harangit a betegsége a maradandó értékek, a lelki kincsek gyűjtésére indította, s ez a most megjelent lelki napló bizonyítja, hogy tüneményes lelki magasságokba emelkedett. Ilyen őszinte írás a mai képmutató és alakoskodó világban nagy ritkaság! Tankönyve lehet azoknak, akik Isten szeretését és akaratán való megnyugvást akarják elsajátítani. Igazán méltó ez az írás a lelki kultúra könyvsorozatához!

A lelki naplót Sik Sándor bevezetője indítja útjára, amelyben találó portrét kapunk Harangi Lászlóról, a lélek emberéről. Utána rövid életrajz következik, amely érthetőbbé és még csodálatosabbá teszi a naplóíró Harangi jellemi nagyságát. Az átlagon felüli, spirituális olvasmányokat kedvelő és komoly lelki színvonalat tartó lelkek imázsamolyára vagy munkaasztalára kívánjuk ezt a szenvedéssel, alázatossággal és csupa természetfölöttiséggel telített, magas színvonalú könyvet.

Lantos-Kiss Antal.

Tiszteli Szent Antalt?

Hány előfizetőt szerzett lapjának?

Szövet
KÖZVETLEN
A GYÁRBÓL

ma már
mintát

TRUNKALIN

használati
szabályzat

Magyarország őskeresztény kézben levő egyetlen posztógyára; üzemben 1922 óta.

Szövetboltjai Budapesten: IV, Prohászka Ottokár-utca 8., VI, Teréz-körút 8., II, Margit-körút 50., VII, Baross-tér 15., V, Berli-ni-tér 6.

F E L A D A T A I N K

Írta: dr. CZAPIK GYULA veszprémi megyéspüspök.

Assisi Szent Ferenc, a nagy szent az Úr hangját hallotta egyszer: „*Ferenc! Építsd fel hajlékomat, hiszen látod, hogy majdnem romokban hever.*” A Szent szoros értelemben vette Isten kívánságát és Assisi lerongyolódott templomait kezdte szépíteni. Csak később értette meg, hogy az Úr az Egyházra és az Egyházban élő lelkekre értette szavát.

Ma talán még nehezebb időket élünk, mint Assisi Szent Ferenc előtt. Ágyúk dörögnek, aknák robbannak a tengereken, nemzetek és országok acsarkodnak egymásra gyűlöletben s ennek a lelkiekben is mutatkozik szomorú eredménye: *a hit kezd lanyhulni, a szeretet nem lángol s a krisztusi öntudat címeket és címeket keres, de gyengül, egyre jobban gyengül.* Ebben az időben az Anyaszentegyház Assisi Szent Ferenc példáján, sikerén újra a világiakhoz fordul. Tiétek is Krisztus Egyháza, hite, szeretete, becsülete, *jöjjetek segítségére az egyháziaknak ápolni a hitet, élesíteni a szeretetet és erősíteni a katolikus öntudatot.*

Vegyük csak sorra azokat a területeket, amelyeken a világi hívek apostolkodhatnak. Az első ezek között a *család*. Isten akarata a család s ezért kell, hogy Isten legyen benne az Úr!

S most a magyar apákhoz és anyákhoz fordulok. Megteszitek-e kötelességeket apostoli munkával Krisztus igazáért, annak valóra váltásáért a ti családokban? Vigyáztok-e arra, hogy *az erkölcs útján maradjon a család minden tagja*, vigyáztok-e arra, hogy családtagjaitok nemcsak otthon, de *mindenütt ízig-vérig hívő, cselekvő, igazi keresztény katolikusok legyenek?* Vigyáztok-e arra, *milyen újság kerül a családba* és ügyeltek-e arra, *milyen könyvek vannak a lakásban*, kik a barátok s amikor Krisztus ügyének szüksége van rá, *ott van-e mindenki a helyén, Krisztus mellett?*

Nézzük most az apostolkodás második területét, *a katolikus egyesületeket.* Az egyesületekbe való tömörülés szintén a társas életet kívánó emberi természetnek folyamánya. A *katolikus egye-*

sületek vezetőinek lélekben, erkölcsben, szívben és hírnévben talpig katolikusoknak kell lenniök.

A harmadik apostolkodási terület az *egyházközségek élete.* Mi katolikusok Egyházunk lelki-szervezetének, a plébániáknak vagyunk gyermekei születésünk, otlakásunk által. Sajnos azonban, a legtöbb emberben *nem öntudatos* ez az odatartozás. És főképp baj, hogy *a plébániák az egyházközségek élete nagyon sok helyen nélkülözi az intelligenciát.* Pedig a másvallásúaknál ez nem így van. Ha valaki ott előkelőbb állásba kerül, mindjárt olvassuk nevét a presbiterek, a tanácsbírák sorában s ha valaki államtitkár és miniszter lesz, két hónapon belül egész biztosan megjelenik a sajtóban a hír, hogy *ennek vagy annak az egyházkerületnek gondnoki, vagy tanácsbírói minőségében tett vallomást felekezeti odatartozásról.* Nem bajnak, nem hibának említem ezt fel. Ellenkezően *dicsérem és mint követésre méltó példát állítom oda a katolikusok számára.* Tegyétek ti is! Miért féltetek, *miért nem akartok ti intelligens emberek résztvenni a mi egyházunk aktív életében?* Talán attól féltetek, hogy olyat kérünk tőletek, amely összeütközésbe hoz hivatali ténykedésben akár a lelkiismerettel, akár a pártatlansággal. *Ne féljete!* A katolicizmus és Krisztus Egyháza *soha senkitől nem kért, nem kér és nem is fog kérni olyat, ami törvénysértés lenne.* Soha senkitől sem kívánja, hogy csak hajszálnyira is jogtalan előnyt adjon valakinek azon a címen, hogy az illető katolikus. A magyar katolicizmus *nem akar mást, csak azt, ami történelmi multja, száma és erkölcsi ereje folytán megilleti.* Ne legyen senkinek se előny, hogy katolikus, de *ne legyen hátrány se.* Ezt pedig mindenki megadhatja és ellene senkinek sem lehet panasza. *Nincsen tehát ok arra, hogy a magyar katolikus intelligencia háttérbe húzódjék az egyházi és az egyházközségi életben.* Igenis szükség van a nyilvános életben *intelligenciánk apostolkodására* s amikor a spanyol forradalom megrázó eseményeire gondolunk, akkor látszik meg valójában, milyen fontos a világiak apostolkodása éppen napjainkban.

LEVELEK

Jönnek, jönnek a levelek...
Szép tájakról képes lapok,
Mint csilingelő kacagás:
„Itt pihenek. Jól mulatok.”

Másikon elmosott sorok.
Ki hullatott rá könnyeket?
„Jaj, itt nyaral velünk a gond:
Szegény édesanyánk beteg.”

Művészlap. Szentkép. Napsugár.
Nyitott ég. Béke. Fényözön.
Öreg betűk, rajt: „A szíves
megemlékezést köszönöm.”

Jönnek, jönnek a levelek...
Lezárt boríték. Gyöngyírás.
Ki tudhatná, mi van belül:
Öröm? Jóhír? Panasz? Sírás?

Ki tudná mennyi fájdalom?
Mennyi vajúdó gondolat?
Ki érezné meg, hogy vele
Egy egész világ látogat?

Odább dobják hideg kezek,
Közömbös szemek nézhetik.
Boríték, cím, bélyeg, pecsét
Semmit, semmit nem mond nekik.

Mikor fölöntöm s olvasom,
Egy arc néz rám a sor mögül
S magányos csendes kis szobám
Lassan-lassan benépesül.

A gondra vigasz válaszom,
A kérdésekre felelet,
A gyengeségben új erő:
Lelkem viszik a levelek.

Itt is vagyok, ott is vagyok:
Tudás, erő, gyógyír, kenet.
Jönnek, mennek a levelek:
Szétosztom bennük szívemet.

MENTES MIHÁLY

MINTA, ÉRTÉK NÉLKÜL

A kis csomagokat néha így szokták postára adni: minta, érték nélkül. Nem nagyon aggódnak érte, hogy megkapja vagy nem kapja meg a címzett. Úgy se nagy az értéke. Bár néha előfordul, hogy érték is van benne. És a címzett örül, hogy megkapta. Én is így adom postára e somogyi ős, televény talajból fakadt sorokat: minta, érték nélkül. Aki olvassa, könnye ne hulljon. Értéke annyi: amennyit ki-ki talál benne.

* * *

Jancsi itt ül mellettem. Nagy fiú, negyedik liceumba jár. O tudósnek képzei magát. Én inkább kritikusnak tartom.

Az ő fűzfásipját éles pengéjű tanári bicska faragta. Az enyémet — Teremtőatyám, de régen volt — csak egyszerű paraszti kusztora háncsolta a zsupptetős iskolában. De azért nem sok választ el tőle. csupán egy betű.

Ő liceumba jár. Én? Ott a somogyi paraszt világ röghöz-kötöttségében, — de áldott magyar föld — a birkásházi közön az élő sövényt, a liciumot bujtom.

Aki liceumba jár tudós lesz. Ír olyant, derékba tör a lilimokat, rosszabb lesz tőle a világ. Feltaláló lesz, hogy műve nyomán kevesebb legyen a mosoly a földön, több legyen az árva és özvegy, nyomorék és menekült és az anyák szeméből patakként hulljon a könny. Aki liciumba járt, fodros szoknyáját megtépte a sövény ága, árvalányhajszínű, szőrszi hajában ronggyá tépődött a piros pántlika, de mégis boldog volt.

Az egyik *tudós*, a másik *boldog*. Melyik a jobb?

* * *

Amikor a liciumba jártam, akkor még a sötétől nagyon féltem. Este, míg el nem aludtam, egyre csak a ragyogó szögekkel kivert égi sátozt és a fénylő csillagokat néztem.

Álomszárnyon ezerszer felrepültem a végtelenben égő égi fáklyákhoz és szerettem volna megtudni, hogy mi van mögöttük.

Múlt az idő. Szálltak az évek fejem felett, mint ősszel a vadludak ék alakú serege a somogyi puszták dércsipe búza vetése felett. Voltam boldog és voltam boldogtalan.

Az embereket csillagoknak néztem és kerestem arcuk, szavuk és tettük mögött a végtelent.

Egyszer csak arra ébredtem, hogy jobban félek tőlük, mint liciumba járó koromban a sötétségtől. Mert külsőleg fényesre mázolt arcuk, szavuk és tettük mögött nem lakott a Végtelen.

Am egyszer megtaláltam mégis: a gyermek ajkán, amikor azt mondta: édesanyám.

Olyan volt ez a gyermeki arc, mint a pipitér. Körül szép fehér és középen vérpiros ajak.

Ez a földön is, égen is a végtelenbe emelt.

Mert a legnagyobb boldogság édesanyának lenni és édesanyát birni.

E boldogság mögött az örök, teremő Isten lakik.

* * *

Mindenki tudja ezt, mégis úgy teszünk, mint azzal a csomaggal, amelyikre ez van írva: minta, érték nélkül.

Ősz Margit.

A VILÁG SZENTJE

PÁDOVAI SZENT ANTAL ÉLETE

Írta: P. FACCHINETTI VIKTORIN O. F. M. tripoliszi érsek

A királyi vér.

Lisszaboni Márk krónikás a XVI. századból származó művében azt állítja, hogy a Világ Szentje apai részről Bouillon Gottfried, az első keresztes háborúk dicsőséges hadvezérének családjából származik, anyai ágon pedig rokonságban volt a portugál királyi házzal, hiszen Szent Antal anyja a Taveira család leszármazottja, amely család eredetét Froila, Aszturia negyedik királyától veszi.

Mi az igazság?

Lisszaboni Márk semmiféle bizonyítékot nem hoz fel állítása érdekében. Ám éppen az ő indokolatlan túlzása lett melegágya annak a sok tévedésnek, amelyet a későbbi életrajzírók, még egy Pacheco d' Azevedo is felhasználtak. Lepitre halomra dönti ezeket a tévedéseket. Elégséges csak annyit mondani, hogy kétséget kizáró az a nézet, mintha a nagy Csodatevő Bouillon Gottfried egyenes leszármazottja lenne, hiszen a győzedelmes hadvezér, a szent sír felszabadítója 1100-ban halt meg utódok nélkül. A jeruzsálemi királyi trónon is testvére Baldovino követte. Hogy anyja a fentemlített királyi családból származnék, arra sincs semmi alapos bizonyíték.

Mi volt az oka ezeknek az állításoknak?

A későbbi életrajzírók azért fogadták el ezt a királyi vérből való származás meséjét, hogy minél nagyobbá és dicsőségesebbé tegyék a Világ Szentje hírnevét. „Abban a korban írtak róla, — jegyzi meg helyesen de Kerval — amelyben valóságos mánia volt a szenteket ilyenképen megemésztetni.” Tagadhatatlan, hogy az a régi életrajzíró, aki semmit se tud feljegyezni és kitalálni Szentünk eredetéről, sokkal komolyabb, őszintébb és evangéliumibb, mint azok, akik történeti alap nélkül gyártanak családfákat. Hiszen nem a vér nemessége, nem a családnév ragyogása, nem a szülők előkelősége az, amely a katolikus Egyház szentjeit Isten és ember előtt naggyá teszi, hanem a kegyelemmel való közreműködés és az erények gyakorlásában való jártasság. Elég gazdag az Isten ahhoz, hogy a szegényeket is felmagasztalja és tervei végrehajtására felhasználja. Zsenik születnek a zsupptetők alatt is, — ez is Isten ajándéka. Mennyivel inkább gazdagítja és emeli fel azokat, akiket az Ő szolgálatára és céljai elérésére állít be a világba.

Szent Antal sokkal híresebb a történelem színpadán, semhogy valaha is hamis történelmi fogásokhoz kelljen nyúlni, hogy hírnevét fokozzuk és nagyságát kiemeljük.

Visnyovszky Lajos: Szent Antal

Mi tehát az igazság?

Ezzel nem azt akarom mondani, hogy Szentünk családja nem volt előkelő. Pádovai Tamás krónikás azt mondja, hogy Fernando szüleinek társadalmi helyzetükhöz képest előkelő házuk volt. Pádovai Roland is azt állítja, hogy Szentünk családja előkelő volt. Pizai Bertalan is ehhez csatlakozik. De nem kell nagyobb súlyt fektetni erre, mint amit megérdemel.

Callebant szerint Szent Antal családja valószínűleg a városi arisztokráciához tartozott, szembe a vidéken élő földbirtokos családokkal, akiknek a városban is volt azért kastélyuk.

Hitelt érdemlő az a felfogás, hogy Szent Antal édesatyja lovagias és hős férfi volt, izzó hazafisággal és hite mindenekfelett álló. Anyja szelíd lelkületű, de emellett erélyes egyéniség, aki összesíteni tudta magában mindazokat a tulajdonságokat, melyek a családi tűzhely szentsége ép-ségben tartásához szükségesek.

Vajjon voltak-e testvérei Szent Antalnak, azt nem lehet bizonyítani. Vannak állító és tagadó vélekedések.

Fordította: Rónay Kázmérné.

Kisapok, mint regényhősök

(IV. közlemény.)

Írta: LANTOS-KISS ANTAL.

Sajnálkozással tesszük le néha elolvasás után a lélekemelő, nevelő hatású könyveket. Valahogy rosszul esik a könyv színes, eszményi világából visszazökkenni a néha nagyon is közönséges, mindennapi élet kereteibe. Akárhányszor ki is fejezzük sajnálkozásunkat: Milyen kár, hogy ilyen szép dolgok csak a regényíró képzeletvilágában történnek; a valóság ettől nagyon messze van!

Eddig ismertetett, kisapokkal foglalkozó regényeink után most foglalkozunk végre olyan könyvvel, amely regényszerű feldolgozásban egy alig néhány évvel ezelőt elhunyt jezsuita kisap életrajzát adja s amelynek nagyszerűségét és hatóerejét éppen abban kereshetjük, hogy a könyv lapjain lepergő élet teljes mértékben igaz, megtörtént valóság. Endrődy László S. J. immár második kiadásban megjelent nagysikerű könyvére gondolunk, amely „Életem Krisztusért” címmel Kaszap István életrajzregényét adja.

Ezt a könyvet a papi élet propagandírásának, ifjúságunkhoz intézett erőteljes toborzó szózatnak tekinthetjük. Igaz, hogy öregek, ifjak, nők, férfiak egyforma lelkesedéssel olvassák és megtalálják benne a lelküknek szükséges táplálékot, — jelen cikkünkben mégis azt a hatásos bátorítást, Krisztus csatásorába hívó lelkes felszólítást ünnepeljük, amely Kaszap István kispapi életében oly tisztán kivethető. Kaszap Istvánt ugyanis a papi életre való hivatottság tette naggyá. Ez a bontakozó hivatás emelte ki már diákkorában az átlagos színvonalú ifjak közül, ez bírta őt felfokozott tanulási teljesítményre, ezzel a hivatással való összeforrás tette életét égő, Istenért önmagát felemészítő illatáldozattá!

Kaszap István, akit az Isten tizenkilencéves korában magához szolgált, földönjártában nem vonta magára rendkívüliségekkel a közfigyelmet. Igaz, hogy büszkesége volt a ciszterci atyák híres-neves fehérvári gimnáziumának, jeles tanuló volt, kongreganista és cserkészörsvezető, intézeti tornász-bajnok, aki nem mindennapi akaratáról tett bizonyosságot. Diáknaplója, amelybe szorgalmasan bejegyezte középiskolai élete eseményeit, meggyőző arról, hogy épp úgy végigigazgulta küzdelmekben és erőfeszítésekben a diákéletet, mint bármelyik más tanulótársa. A felelések, konferenciák, a tudós tanár urak tréfás kifigurázása, a szombatdelutáni gyűlések, kirándulások és cserkész táborok, lelket tisztító áldozások voltak diákéletének szerény állomásai. Azonban „volt valami a zarátkában”, —

mint a francia közmondás tartja, — ami őt naggyá nevelte: az elhivatottság magvát hordotta magában. Előbb homályosan, később mint diadalmaskodó óhajlás élt lelkében a vágy a jezsuita rend után.

Hetedik és nyolcadik gimnáziumban szinte idegekre menő munkába kezdett a tanulmányok terén, de még inkább lelki téren. Kiténtetésnek tartotta, ha bejuthat Jézus Társaságába s úgy érezte, hogy nagy önlegyőzéssel és hatalmas akaratú teljesítményekkel kell bebizonyítania, hogy megállja a helyét a rendben, Krisztus vasfegyelmű miliciájának sorában. Érintetlen fiatalságban őrzött, sporttal és tornával edzett, erős testet és tündöklően áttetsző, gyermekien tiszta lelket vitt magával újoncve helyére, a budapesti Manréza-házba.

Aki nehezen tudott kiemelkedni abból a gátló gondolatból, hogy alkalmatlannak érzi magát a magas szesz szerzetesi életre, — rövidesen az újoncház fénye lesz. Olyan elszántsággal és Isten iránt oly lángoló szeretettel kapaszkodott az aszkézis bérceire, hogy bámulatos gyorsasággal eredményt is ért el. A hibák elleni küzdelem, az ezerszeres újrakezdés, a kiállandósult vidámság, mély aláztosság és ifjú tisztaság jellemezték. Mintha az önlegyőzés megszállottja lett volna, — az önfegyelem, imádság és készséges szenvedés medrébe ágyazta bele lelke hajlamait. Mintha érezte volna, hogy élete homokóráján rohamosan peregnék a homokszemek! Sietnie kell, mert eljön az éj, amikor már nincs idő munkálkodásra!

Nemsokára borzalmas betegség tört ki rajta, s bajával szemben szinte tehetetlenül állt az orvostudomány. Mint a bibliai aláztos Jóbot, egész testét gennyes sebek, ulcératos fekélyek borították. A fájdalmas kezeléseket, nehéz műtéteket szinte emberfölötti erővel viselte, s ekkor bontakozott ki teljes pompájában benső világa. A szenvedés a keresztet hordozó Krisztushoz formálta s kinyilatkoztatásszerűen feltárult előtte fiatal élete misztériuma: szeretettel és szenvedéssel kell szolgálnia az Isten!

Tizenhét hónap észbontó szenvedései után 1935 december 17-én átköltözött az örökkévalóságba. Halálos ágyán felmetszett gégevel feküdt, — fül-doklásai miatt az orvosok gégemetszést alkalmaztak, — szólni nem tudott, de egy papíroslapra felírta búcsúszavait: „Ne sírjatok, mennyei születésnap ez!”

Ez a mennyei születésnap kiindulópontja lett

Kaszap Pista sírontúli missziójának. Temetésén erényeit, lelki hősiességét ünnepelték az emberek, s azóta egyre többen kérik pártfogását. A józan gondolkodású jezsuita atyák, akik nagyon óvatosak a természetes és rendkívüli jelenségek megkülönböztetésében, Kaszap István naplóját és életrajzát megjelentették, mert érdemesnek ítélték ezt a kiváló ifjút arra, hogy figyeljen reá a világ. A legérdekesebb regénnyel is vetekedő színpompás életrajz Endrődy László jezsuita atya hivatott tollát dicséri, — immár ötezer példányban forog közkezen. Újabb könyv is jelent meg Kaszap István lelkiességéről „Szeretettel, szenvedéssel” címen. Mivel imameghallgatások és feltűnő gyógyulások történtek, amelyek Kaszap Istvánhoz intézett kérésekkel állnak kapcsolatban, — a renci előljáróság Kaszap István ügyét előre a római Szentszék ítéletének alávetve, szélesebb körben megkezdte e derék ifjú tiszteletének terjesztését.

A könyv hátlere és mellékalakjainak felsorakoztatása is igen figyelemreméltó. A katolikus jövő leendő vezérférjainak felkészülését látjuk az újoncház lakóinak imádsággal megszentelt munkás életében. *Papnak készülő diákok kezébe okvetlenül oda kell adni ezt a könyvet*, hogy hamisítatlan kiadásban lássák a kispapi élet nagyszerűségét. Hivatásukban megerősödnek, tevékenyebb lelki felkészülésre buzdulnak és Kaszap Istvánban mennyei jóbarátot nyernek a könyv olvasásakor. (Folytatjuk.)

Halk esti fohász

A két szememnek fénye egyre fárad!

Uram, ne engedj félön szertenézni

S megpillantani tört lilium-ágat!...

Csak azt mutasd meg, ami szent, mi drága!

Uram, ne engedj félön szertenézni

S ránevetni a halvány lápvirágra!...

A két szárnyam halkabban suhog egyre!

Uram, ne engedj félön szertenézni

S rátapodni a rózsalevelekre!...

De Te ne nézd csak azt, mi szent, mi drága!

Uram, irgalmas szemmel tekints szert::

Ne mondj átkot a hitvány fügefára!...

LAURISIN LAJOS.

Árpádházi Boldog Margit szenttéavatási ügye

Írta: P. BÖLE KORNÉL O. P.

Magyar sorsunkhoz az is — úgy látszik — hozzátartozik, hogy egy ilyen szent ügyet, mint Boldog Margit hivatalos szenttéavatása, csak nagy nehezen, sok század után, kivételes erőfeszítéssel tudjunk elintézni. Igaz, hogy a siker felett érzett boldogság, nemzeti becsületünknek a katolikus egyházon keresztül történő öregbedése, kárpótol minden fáradságért és hosszú várakozásért.

Nem egyszer hangzott el lélekből fakadó vágy: mily jó volna Boldog Margit szenttéavatását befejezni!

De mintha csakugyan a Gondviselés a mai nehéz, keserves időknek szánta volna ezt a felemelő vigasztalást, hogy letiporiságunkban, kicsinységünkben és zokogó sirásaink idején éljük meg az egész világ színe előtt való felmagasztalásunkat! — mindenütt a legélénkebb érdeklődést észleljük s ez irányú munkánkat szinte fokozott áldás kíséri.

Az 1242 végén született, 1246-ban a veszprémi Szent Domonkos apácákhoz a születése előtt tett fogadalom megtartása értelmében beadott, 1252-től a Nyulak-szigetén élő (később Boldog-asszony-szigete, Szentmargitsziget) 1270-ig igen szent életet élő Margit Soror halálakor megindultak a különféle csodás események, V. István király elérkezettnek látta a pillanatot, hogy igen szeretett és nagyon szentéletű nővére szentségének felmagasztalását az apostoli Szentszéktől kérje. X. Gergely megbízta a híres Csöllyi Fülöp esztergomi érseket, s az ő elhunytá után Lodomér váradi püspököt, Fülöp váci püspököt és az akkori ismeretlen nevű zirci apátot, a szentség és csodák hírért bizonyító tanúk kihallgatásával. A vizsgálat éven át tartott; 1275 szeptemberben még nem volt befejezve. A vizsgálat jegyzőkönyveit beküldték a Szentszékhez. Ezek a jegyzőkönyvek azonban nem feleltek meg a követelményeknek. Közben elhunyt maga a vizsgálatot elrendelő pápa is. Utódjához, V. Incéhez, aki a Szent Domonkos-szerzetből emelkedett a pápai trónra, IV. László király egy saját magán tapasztalt gyógyulástól indítva, a szent ügy siettetését kérő követeket küldött 1276-ban. A kérelmet Habsburgi Rudolf is támogatta.

A szentatya, telve jóindulattal és mind a derék magyar nemzetnek, mind saját rendjének is dicsőségét óhajtva, kiküldötte Ubertus Blancus piacenzai pápai káplánt és De la Corre veronai jogtudóst, kik mind a ketten a veronai székesegyház káplánjai voltak. Ezek a vizsgálatokat, pápai megbízó levelük értelmében és annak utasításaihoz szigorúan ragaszkodva, megindították 1276 július 23 án.

Az egész országban hírüladták a híveknek, hogy mindenki, aki Margitról, életéről, csodáiról valamit tud, jelentkezze. A kihallgatások októberben még tartottak. Jelentésüket a Bertholdus de Bosant közjegyzőtől írt jegyzőkönyv egy példányával elküldötték XXI. János pápához, V. Ince

Árpádházi Boldog Margit

és V. Adorján pápa utódjához, egy példányt pedig a szigeti klostromban hagytak.

„Arra nézve — mondja Fraknoi — vajjon ekkor a szenttéavatás ügye tárgyalás alá került-e, a fennmaradt történeti emlékek fölvilágosítást nem nyújtanak. Harminc esztendő múlik el anélkül, hogy akár római, akár magyarországi iratokban Margit szűz nevével találkozoznánk; ámbár a zárda javára, amelyben telemei nyugodtak, ezen idő alatt is számos királyi és pápai adomány s kiváltságlevél állíttatott ki.“ A szenttéavatási ügy fennakadásának okairól ezek után a feltevéseket kockáztatni hiú vállalkozás volna.

Kocka... szerencse... Tán azért rámutathatunk arra, hogy alighanem a pápák rendkívül sűrű változása (1276-tól 1305-ig, tehát 28 évi időtartam alatt 9 pápa uralkodott), a IV. László királyunk félpogány életmódja, a szentszéknek hazánk-
kal, illetve a jobbsorsot érdemelt III. Endre királlyal való éles szembekerülése s az utána kitört trónvillongások némi magyarázatot nyújtanak a kanonizációs ügy elmaradására.

Végre Róbert Károly király fordítja erre az ügyre figyelmét abban az időben, amikor Magyarország trónjáért vetélytársaival küzd.“ 1306. évben András atyát, a rend egy jeles tagját küldi V. Kelemen pápához Avignonba, ahova időközben a

pápai jegyzőkönyvek is kerültek. Andrásból ugyan érsek lett (Antivari), de Margitból szenttéavatott nem lett... Miért? Biztosat nem tudunk. Azonban nagyon közeljár a valósághoz Kasztnér Jenő „Együgyű lelkek tüköre“ 1929-ben megjelent művének érvelése, hogy miután a fraticelli-féle eretnekségbe torkoló mozgalomnak egy rajongó képviselője úgy látszik Margitunkban a maguk szégyenségeszméjét vélte felfedezni és erőszakosan ajkaira adnak tanításokat s kisajátították maguknak — a Szentszék pedig épp ezidőtájt az eretnekségbe vesző spirituális mozgalom elnyomásán dolgozott, az említett tényből Margit alakja körül zavar keletkezhetett, melyet először tisztázni kellett.

Tény az, hogy Garinus francia domonkosrendi atya, Hugo generális parancsára a jegyzőkönyvekből megírja B. Margit legendáját 1340-ben. Derék munkát végzett, kár csak az lett, hogy a megírt életrajzot valami ügyes fraticelli úgy felduzzasztotta és hamis adatokkal, és felesleges rétori pátosszal és bőbeszédű kenetességgel úgy felcícomázta, hogy bizony sokakat igen megtévesztett, és a jó Garinus becsületes munkáját sokáig ennek a kivonatának tartották és még a XIV. század végén másolt Bolognai Kódexben Fr. Senior legendájának végső megjegyzése is azt mondja róla: szebb és teljesebb. Ez a Nápolyi Legendának mondott alkotás sem kedvezett a jó Margit szűz szenttéavatási ügyének. Pedig egy 1319. oklevélben Beatrix királyné nem enged adót szedetni a szigeti kolostorhoz tartozó helységekből B. Margit szűz iránti tiszteletből, kinek közbenjárására égen és földön segítséget várhatunk.

1409-ben Joannes Dominici pápai követ búcsút engedélyez a B. Margit sírját látogatóknak. Ilyen látogatásról az apácákkal kapcsolatban 1499-ből is van hírünk. Különben is Mátyás királyunk 1463—64-ben az akkori pápához, II. Piushoz szintén megható levelet ír Margit szenttéavatása érdekében, s a bíborosokat is kéri ez ügyben. Sajnos, levele vétele után meghalt II. Pius és az ügy eltemetődött, tán a török veszedelem is elterelte a figyelmet?

B. Margit tisztelete és a kanonizációjáért való lelkesedés azonban akkor nagy lehetett, mert Mátyás király kedves tudósa és később luceriai püspök, a domonkosrendi Petrus Ranzanus, aki temetésén a gyászbeszédet is mondotta, megírt egy rövid, de jó életrajzot B. Margitról.

Ebben az időben keletkezett a Ferrarinál megőrzött, jezsuiták közvetítésével hozzákérült B. Margit zsolozsma.

Jött hazánk zuhanása a mélybe. Mohács. Török korszak. A dömésrend teljes szétesése hazánkban. 1611-ben meghalt az utolsó magyar dominikánus Nagyszombatban. De az újrakezdés-kor, 1635-ben még él két a Szent Margit-szigetről 1541-ben elmenekült apáca s őrzí Szent Margit ereklyéit, kincseit, az apácák könyveit, a tisztelet foszlányait. Ferrari Commissarius Generalis ezt mind látta, beszélt az apácákkal, csókjával illetve a szent ereklyéket, hírt ad könyvében mindenről. Nemsokára egy pátert küld Rómába: P. Sartori svájci származású dominikánus pátert, hogy érdek-

lődjék az ügy állásáról, majd megindítja a pert is. Ez alkalommal, mivel régi iratok fellelhetők nem voltak, hazánkban indult el az ügy újra. A Pozsonyban őrzött Szent Margit ereklyéit tartalmazó ládában megelik az 1276 pápai jegyzőkönyvek másodereti példányát. Hitelesen lemásolják, Rómába küldik.

Erről a rend 1729-ben, 1780 táján pedig Batthyány gyulafehérvári püspök készített másolatot. Közben megjelent VIII. Orbán pápa új rendelete, amely szerint az összes függő ügyek (tehát ez is!) aszerint lettek elbírálandók. A derék Sartori atya nem ismert csüggedést. A rendfőnökök pártolták és óhajtották az ügy szerencsés kimenetelét. Újra elindította az ügyet. Ám most meg a Rómából küldött iratok veszték el a primási levéltárból. Haza és szerzet egyformán érezték a kötelességet B. Margittal szemben.

Egyenesen megható, mennyire sürgetik szent Margit ügyét. A XVII. és XVIII. században állandóan; minden évtizedben észlelhető, hogy érdeklődnek az ügy iránt.

Ne feledjük el, a XVII. században még a török iga alatt nyögtünk s a XVIII. század sem volt valami szerencsés korszak. S mégis, vagy tán épp ezért, szüntelen törtetnek B. Margit érdekében a hatalmasok. 1672-ben I. Lipót és Margit nevű neje újból a szentszékhez fordulnak, ahol nem is hiányzik a hajlandóság, ám a török kiverés jobban lekötötte a figyelmet s Szent István király szenttéavatása természetszerűen fontosabb volt.

Szent Domonkos szerzete 1717., 1725. és 1777-ben hivatalosan is újra hangot ad és erőlteti az ügyet.

Egyidőben Batthyány Ignác erdélyi püspök, mivel birtokában voltak a szent ereklyék, 1789 július 28-án kelt apostoli iratban megnyeri a misemondás és zsolozsmázás kegyét. Ezt 1804-ben augusztus 24-én a szerzet is és azután a magyarországi egyházmegyéket is megkapták.

* * *

Azóta legújabbban is történik a szenttéavatás befejezését sürgető és célzó akció. Így 1923-ban a Katolikus Nagygyűlésben hivatalosan letárgyalt szenttéavatási kérelem.

1926-ban a Katolikus Nőszövetség indított széleskörű akciót.

1929 decemberében gróf Mikes János szombathelyi megyéspüspök meleg érdeklődést tanúsít az ügy iránt, hathatósan lelkesít, kér, hogy tegyünk meg mindent. Ekkor 1929 december 30-án dr. P. Töffler Angelikusz, szentdomonkosrendi tartományi főnök hivatalosan megbízza P. Böle Kornélt O. P. az előkészítő munkákkal, ugyancsak ezt a megbízást adja a Nm. Püspöki Kar is az 1930 március 18 án tartott püspöki konferencián.

* * *

1933-ban P. Gillet Márton szentdomonkos-rendi generális Serédi Jusztinián bíboros hercegprímással és Hóman Bálint kultuszminiszterrel tárgyalt. Sürgette B. Margit kanonizációs ügyét.

1937 januárjában a Rend Postulátor generálisa, P. Lenzetti Benedek O. P. épp akkor kül-

dött hozzánk sürgető írást, amikor József Ferenc főherceg Pacelli bíboros államtitkárnál kért utbagazítást s azt a választ nyerte, hogy nyújtsuk be a hivatalos kérvényt a Szentséges Atyánál s kérjük a canonisatio acquipollenst. Ez meg is történt XI. Pius pápasága idején, akinek jóindulatába ajánlottuk az ügyet. Ezzel a szenttéavatási ügy újra hivatalos mederbe terelődött. Ma hála Istennek, a szenttéavatás ügye szépen halad előre. Imádkozunk, hogy siker koronázza e törekvést.

HERIBALD LOVASAI

ÍRTA: GÁSPÁR JENŐ.

A nagy tó partján lovagoltak.

Köröskörül sötét és vad hegyek tornyosultak az égnek. Fent a hegyek ormán hó csillogott és a völgyekből hidegvízű patakok rohantak földrázó morgással a tó és a rajta keresztül folyó Rhenus felé. A hegyek árnyéka feketén és lomhán mártogatta meg homlokát a vízben, amelynek partján idegesen és idegenül nyerítettek a fáradt paripák. Egy iramban jöttek fel a kék tenger mellől, ahol furcsa, édes és piros gyümölcsöket teremnek a fák, a virágoknak különösen szép a színük és kábító az illatuk s ahol nagy, húsoslevelű növények terítik ki ágait a nap perzselő sugaraiban, mintha a Naphoz imádkoznák ezer és ezer felfelé fordított tenyér, irgalomért és éltető sugárért . . . Ott a sziklapincék mézédese és lángszínű borokat rejtegettek, amelyeknek ízétől megrészegültek és elhitték, hogy, hogy fel, északnyugatra, erre, hol az óriás hegyek összefűjve tömörülnek az ég felé, még több a kincs és a gazdagság, mint az itáliai hegyek alatt, a gazdag síkság templomaiban és klastromaiban. Tudták, hogy az itáliai lakosok ravaszkodása volt csak, hogy megszabaduljanak sarcolásaiktól, a távoli kincsestornyok megcsillogtatása, de jöttek, otthagyták a fűszeres tengert, mert hajította őket valami ősi láz, nyugatra, északra akárhová.

Az ősi láz . . . Ez kergette ki őket Ázsiából, a Volga mellől . . . Ez csalta tovább a Meotis ingoványjaiból, ahol a rettenetes nádasban nyugat felé eltűnt a fehérszarvas, a szent, a delejes állat . . . Azóta folytonosan menni kell . . . Üzni, kergetni kell azóta is . . . A Meotistól Etelkuzuig és onnan Pannóniáig . . . És onnan is futni kell, vágatni folytonosan tovább . . . Ezért kell Bizanc aranykapuin az ősi bárdal kopogtatni és Vienna alatt elkiáltani a rettenetes huj, huj, huj-t, ezért kell csipkésfalú városokat lóhátról megvívni. Róma környékén kalandozni, kék tenger partjain hallgatni apró, elrejtett, repkényes tornyok harangjaitól az idegen Isten imáját, ezért kell a messzi Oceanum partjain belebámulni a lebukó nap véres arcába, ezért kell mindig, örökösen menni, holtesteken és üszkös romokon keresztül hajszozni a csodás fehérszarvast, amíg megtalálják . . . Vagy amíg elpusztulnak . . . Ki tudja? Ki mondja meg? Csak

menni örökösen, előre . . . Napkeletről Napnyugatra . . .

Fent a hegyek ormain felhők úsztak . . . Olyan vésszesen és olyan feketén, mint lent az itáliai tengeren a parti sziklák között a gályák. Elül a vezér mellett lovához kötözve öreg szerzetes haladt. A tolmács. Még bavarus földön fogták el, mikor Itáliából jövet először északnak, majd nyugatnak indultak és kényszerítették, hogy vezesse őket arra, ahol a kincses kolostorok vannak. Már hetek óta jöttek. A lovak fáradtak voltak már, mikor a sötét hegyek közé értek.

— A svábok földje — szólt a fogoly szerzetes.

— A kincses kalastrom merre van? — kérdezte Opos, a vezér.

Mindenhol tűz s menekülő állat- és embercsordák jelezték útjukat. A máhás lovak már roskadoztak a zsákmányolt arany és ezüst marháktól, de azért folytonosan mentek, mert tudták, hogy még hátra van a leggazdagabb kolostor, amelyről azt hallották, hogy minden kolostorok között a leghíresebb és a nagy tó környékén van . . . A nagy tó környékén . . . Mióta lovagolnak itt már és még sehol a híres szerzetesház . . .

— Mindjárt — csitította a vezért a fogoly.

— Mindjárt, mindjárt — dohogták a lovasok.

— Mifajta tó ez, pap, hogy nincs soha vége?

— A svábok tengere — válaszolta a tolmács.

— Erre kell lennie a várkalastromnak is.

— Megcsalsz!

— Miért tenném azt, ungur urak? Megölhetek. Én sem jártam erre soha, csak tudom a könyvekből, merre van Szent Gallus várkalastroma.

— A völgy kissé kiszélesedett a Rhenus mellett. Ahogy megkerültek egy előreugró hegyet, felkomorlott hegyoldalban a vár.

— Szent Gallus vára és kalastroma — szólt a tolmács — megismerem sok tornyáról.

A lovasok megálltak. Nézték fel a szikla oldalába épült kolostorra, amely sok ablakával hallgatott. Ezt lóháton nem lehet megvenni. A hegy hosszú, kanyargós útján nem lehet célt érni. Végre megállapodtak abban, hogy kisebb csapatot küldenek előre, hadd kémleljék ki, katonák várják-e őket, vagy a szerzetesház önként kinyitja kapuit. A kiküldött lovasok lassan poroszkáltak fel a hegyoldalba vájt sziklaúton. A többiek letelepedtek a fűben. A lovak éhesen harapdálták a zamatos fűvet. Némelyik szomjas lovas a vár alatt kanyargó folyóból merített süvegével és úgy itta a hideg havasi vizet. Sokan nevettek és gúnyolódtak a vízivókkal.

— Nem tudtatok várni? Mindjárt lesz jó bor a papok pincéjéből.

— És bő lakoma asztalukon.

A tolmács magyarázott.

— Híres-nevezetes kolostor. Gallus püspök alapította s róla nevezték el Szent Gallus várkalastromának. Híres messze földön iskolájáról, ahol a tudós szerzetesek tanítják a bavarus, a frank és az itáliai papokat. Azért is járja itt mind a három nyelv, a frank, az itáliai és a bavarus. A templomuk gazdag kincseiről mesék kerin-
genek . . .

— Nagy zsákmány lesz — ujjongottak a magyarok.

A hegyoldalról kiabálás hallatszott.

— Jönnék vissza Öcsödék — mondta a vezér.

— Úgy látszik, nincs ellenállás — szólt valaki.

— Vagy lehet, hogy elmenekültek a papok . . .

A tolmács összehúzta a szemét és úgy nézett a l felé vágató lovasok felé.

— Valaki idegent hoznak. Ahá, egy szerzetes . . .

A magyarok kíváncsian néztek a visszatérő előcsapatra. Néhány perc múlva Öcsöd, a kiküldött vezetője, már jelentette:

— Üres a kalastrom. Minden kincset elvittek a papok. Csak ezt hagyták itt.

És az összekötözött, szepegő szerzetest odalökte a vezérek lába elé. A szerzetes folytonosan imádkozott:

— Kyrie eleison. Christe eleison . . .

— Jól átnézték a várat, Öcsöd? — kérdezte a vezér.

— Igen, nagyuram. Még a pincét is átvizsgáluk. Ott találtuk a papot, egy hordó mögé bújva. Ezen nevettek szélesen, öblösen. A vezér odaszólt a tolmácsnak.

— Kérdezd meg, hogy hívják?

A tolmács megjelölte a kereszttel a homlokát, majd a rémült szerzetesét is és kérdezte:

— Testvér, mi a neved?

A szerzetes az ismerős, szelíd szóra nagyra nyitotta a szemét, aztán félős mosolyra húzódott a szája.

— Fráter Heribáldus.

— Hol vannak a többi testvérek?

— Megszaladtak — nevetett a fráter.

— Úgy látszik, eszelős — szólt a vezérnek a tolmács.

— Talán hasznát vesszük mégis — mondta Opos vezér.

— És te miért maradtál itt? — tudakolta a tolmács.

— Azt mondták, engem nem bántanak, mert hát együgyű Heribáld a nevem.

— És a kincsek?

Heribáld nagyot nevetett.

— Szekerekre rakták és elvitték. Regensburg felé.

— Igazat mondasz, testvér?

— Ahogy pincés Heribáld a nevem.

— Micsoda?

— Én vagyok a pincék mestere. A hordók felügyelője . . .

Nagyot nevetett. De aztán, mikor a zord magyarok arcára nézett, megszeppent.

— Emberevők ezek? — kérdezte.

— Akkor engem is megették volna — mosolygott a tolmács.

— Azt hittem, — siránkozott Heribáld.

— Dehogy. Ellenben éhesek és szomjasak. És haragszanak, hogy nincs kincs. Ha enni és inni adsz, lecsillapodnak.

— Ó, azt adhatok — nevetett jókedvűen a fráter.

És elkezdett csámcsogni és kezeivel mutatta az ivás'.

— Mit akar a pap? — kérdezte Opos.

— Kincs az nincs. De lakomára meghív . . .

— Majd átkutatjuk a pincét — szólta a vezér. — Menjünk.

És a sereg elindult fel az úton. Elöl tipegve haladt Heribáld. És értelmetlen szavakat motyogott. A magyarok végigkutatták a templomot. Semmi. Üres minden kincseskamra. Végigkutatták a kalastromot. Semmi. Üres a kincstár, még az értékes pergamenteket is elvitték a menekülők . . . Opos morgott.

— Valóban, elvittek mindent.

Amíg vágigjárták a termeket, Heribáld szorgoskodott. Hideg húsokat és sonkákat cipelt elő és öblös kancsókban nehéz borokat. Megelégedetten állt a refectorium ajtajában.

— Egyetek magyar urak, egyetek!

Opos körülnézett.

— Azt hiszi a fráter, elférünk itt. Az egész sereg . . .

Nevettek. A tolmács megmagyarázta Heribáldnak, hogy kevés a hely.

— Akkor az udvaron lesz a lakoma — és boldogan tipegett előre.

A nehéz asztalokat kicipelték. Heribáld magához intett néhány markos legényt és a pince felé csoszogott velük.

— Menj Öcsöd — szólta Opos —, kutasd át a pincét is.

Eltűntek a pince szájában. Néhány perc múlva Heribáld rémült arccal szaladt vissza.

— Jaj, jaj, jaj — zokogta a tolmácsnak.

— Nos, mi baj, fráter?

— A bor — siránkozott Heribáld.

A tolmáccsal nagynehezen megértette, hogy Öcsöd a hordókban kincset keres és mind megelégteti . . .

— Elfolyik mind a bor, mi lesz a lakomával?

Opos nevetve rendelte vissza Öcsödöt.

— A fráter mindenáron meg akar vendégszolgálni — hahótázott. — Ez szép. Legények, gördísétek fel a megmaradt hordókat.

Nehéz hordók gurultak fel a kolostorudvarra. És megkezdődött a lakoma. Heribáld boldogan csavargatta a csapot és a kupák egymásután ürültek ki. Lassan szállt le az este. A fráter által hozott sonkák már elfogytak. Opos boros kedvében kiadta a parancsot:

— A zsákmányolt gulyából két ökröt levágni.

Az udvaron fahasábokból máglyát raktak és fellobogott a tűz. Nyárs is került elő és megkezdődött az ökörsütés. Heribáld egyre hordta körül a kupákat. A hordók egymás után ürültek ki. A tűz szikrái csillogva repültek az égig és a falak mellett az árnyékos homályban, egyszer csak megszólalt egy síp. Szomorú hangja reszketve tört a hidegen ragyogó csillagok felé. A magyarok lehajtott fővel, csendben, hangtalanul néztek a tűzbe. Heribáld hallgatta a dal különös dallamát és csodálkozva nézte az előbb még borozó, kiabáló, garázda lovasokat . . . Milyen csendben, szinte

ellágyulva ültek most. Hallgatta a dalt, idegen volt a füleinek és a lelkének, de egyszer csak azt érezte, hogy könnyek peregnek le az arcán:

— De szép — kiáltotta.

Opos gögösen ütötte fel a fejét.

— A fráter sír. Elég a bánatos dalból! Bort, fráter! Új dalt és táncot!

A lovasok vad dalba kezdtek. Körültárcolták a tüzet és kipirultan ugráltak. Vad tivornya kezdődött. Csontokkal dobálták egymást, átugráltak a tűzön és egymásra öntötték a bort. És szünet nélkül zengett a vad, dübörgő ének. A tolmács keresztet vetett magára és odasúgta Heribáldnak:

— A sátán éneke.

Heribáld nem találta annak. Szünet nélkül hordta a bort és nevetett a mulatókon. Néhány vígkedvű legény közrefogta és táncolni kezdett vele. A szegény öreg nehezen cipelte kövérségét, de azért nevetve és boldogan járta a táncot. Amikor kimerült, borral üdítették fel a mulató lovasok. És tobzódott a dal, folyt a bor és döngött az udvar a csizmák ritmikus kopogásától . . . Hajnal felé, mikor már részek voltak a bortól és a táncból, valaki elkiáltotta magát.

— Énekeljen a fráter!

Heribáld szabadkozott. Sokáig kérte magát.

— Nem tudok énekelni.

Opos öblösen nevetett.

— Kell. No, fráter . . .

A fráter sokáig könyörgött, majd mikor látta, hogy nincs menekvés, felnézett az égre, mintha onnan várt volna segítséget . . . Éppen reggeledett. A nap aranyosan mosolygott ki a hegyek közül és a fráter szinte szokásszerűen, a rémület öntudatlanságával kezdett rá a reggeli óra himnuszára:

Jam lucis orto sidere

Deum precemur supplices,

Ui in diurnis actibus

Nos servet a nocentibus.

A tolmács rémülten kulcsolta össze kezét imára.

— Uram, bocsásd meg neki, nem tudja, mit cselekszik.

Opos kíváncsian kérdezte:

— Mit énekel a fráter?

— Vallásos éneket, amelyet napfelkeltekor énekelnek a szerzetesek — mondta a tolmács.

A vezér elkomolyodott. Intett. A fráter abbahagyta az éneket. Opos szeme végigsuhant a magyarokon. Senki sem nevetett . . . Hiszen a Nap volt az ő istenük . . . Sőt, Opos kiadta a parancsot.

— Lóra. Indulunk.

A vitézek lóra szálltak. A mámor eloszlott. Katonák voltak ismét. És Opos magához intette Heribáldot.

— Jó barátként fogadtál. Nesze a jutalom.

És aranyláncot akasztott a fráter nyakába. Aztán a lovasok elvágattak. Heribáld szomorúan nézett utánuk, majd könny jelent meg szemében. Sajnálta, hogy már elmentek ezek a víg, rokonszenves legények. Aztán elmosolyodott . . . Szépen, rendben kitakarította a pincét, a csontokat

összeszedte, az udvart kiséperte. Három napig tartott, amíg ismét rendbehozta a kolostort. Megelégedetten motyogta:

— Rend várja majd a hazatérő testvéreket. Ne mondja senki, hogy az én lovasaim rendetlenek voltak.

Csak ekkor küldött az elmenekült szerzetesek után. És amikor visszatértek, örömmel mutogatta a nyakláncot és lelkendezve beszélt arról is, milyen barátságos, jókedvű és emberséges lovasok jöttek napkelet felől. A szerzetesek csodálkoztak. Valóban, mindenhol rend és tisztaság fogadta őket. Csak a borból hiányzott sok és az élesztő volt üres... No, de ez nem baj. Enni és inni, még a barbároknek is szabad. Csak Eckehard, a krónikáíró szerzetes csóválta a fejét Heribáld elbeszélésére, amíg szépen pingálta a betűket krónikás-könyvébe.

Heribáld néha mosolygott... háta mögé lopakodott és hunyorogva a deli, jókedvű lovasokra gondolt.

Egy Pásztor*

Írta: KAUSZ JÓZSEF.

Általános emberi felfogás szerint semmiféle társadalmi egyesülés sem képzelhető el kormányzat nélkül. Az egyesület, a község, a politikai párt, az állam, sőt még a leggonoszabb társaság: a rablóbanda sem érheti el célkitűzéseit fej nélkül.

Az állam vagy valamely társadalmi egyesület csak úgy biztosíthatja fennmaradását és virágzását, ha tagjait egységes kormányzat alá tömöríti. A kormányzat azonban fegyelmet és engedelmisséget követel alattvalóitól a közös fő irányítása mellett. Enélkül természetszerűleg szakadás, bomlás áll be.

Ha kimondanak pl. egy városban, országban vagy hadseregben: ki-ki teheti azt, amit akar, ez rögtön általános felfordulást és bomlást vonna maga után.

Ha a fej és tekintélytisztelet természetes követelménye az egész emberiségnek, miként képzelhető, hogy az Egyház fej és kormányzat nélkül teljesíthetné Krisztus által kitűzött rendeltetését a világ végezetéig?

Az Egyház társaság. A megkereszteltek társasága, akik Jézus Krisztust a világ Megváltójának elismerik és tanítását elfogadják.

Az Egyház Isten műve, azért legtökéletesebb társaságnak kell lennie. Bármely társulatban vagy az államban senkisé is teheti azt, amit akar, s nem is szabhatja meg magának tetszése szerint az állam iránti köteleességeit.

Így kell ennek lennie az Egyházban is. Szükségszerű tehát a legfőbb egyházi kormányzó

tekintély. Elképzelhetetlen, hogy Krisztus Egyházában mindenki saját ítélete szerint maga alapítsa meg, mely hittani tételeket fogad el s melyeket nem.

Az isteni igazságok fennmaradása céljából szükségszerű is, hogy az egész emberiség, mely az összes nemzeteket híveinek vallja, egy közös főpásztor kormányzása alatt egyesüljön. Ez az egységes kormányzat a pápa fennhatósága alatt valósul meg, mert enélkül a megváltás műve sem lehetne eredményes. Ha nem így lenne, akkor a világ végezetéig kötelező isteni igazságok eltorzulnának, vagy megsemmisülnének.

Amit a józan ész és a természet rendje megkíván, azt az Úr Jézus meg is adta Egyházának a hitegységének megőrzése céljából, amikor Pétert Egyháza fejévé tette: „Péter vagy és e kösziklán fogom építeni az én Egyházamat“. Minden építkezésnél először az alapot rakják le és ennek erősségétől függ az épület szilárdsága. Az Úr Jézus azzal, hogy Pétert Egyháza alapkővének nevezi, azt akarta jelezni, hogy Egyháza fennmaradását Péterre alapította és Péterben van az Egyház erőssége. Ha Krisztus szavai szerint az Egyháznak örök időkre Péterben van az erőssége, akkor Péternek el kellett nyernie a joghatósági elsőbbséget is, amelynek az Egyház összes tagjai alá vannak rendelve. Ezért mondotta folytatólágosan: „és neked adom a mennyekországa kulcsait“. — A kulcsok átadása a legfőbb hatalom átruházását jelzi. — „Amiket megkötés a földön, meg lesz kötve a mennyekben is és amit feloldasz a földön, fel lesz oldva a mennyekben is“. E szavakkal pedig átadta Péternek a legfőbb törvényhozói joghatóságot.

Péternek adott ígérétét ünnepélyesen megerősítette mennybemenetele előtt, amikor így szólt hozzá: „Legeltesd az én bárányaimat, legeltesd az én juhaimat“. E szavak értelme: Kormányozd az én bárányaimat: összes hiveimet. Legeltesd juhaimat: a püspököket és papokat, valamennyinek te légy főpásztora, vezetője, reád bízom összes hiveimet, légy te valamennyinek kormányzója. Figyelemre méltó, hogy az Úr Jézus Péter apostolnak mindezeket a többi apostol jelenlétében mondotta. Ami azt bizonyítja, hogy Péternek oly hatalmat adott, melyet egy apostol sem kapott.

Amint minden társulati vagy állami közösségben a legfőbb hatalom birtokosai irányítják az állam vagy társulati alakulat életműködését; így kell Krisztus szavai szerint Péternek és az ő utódainak gyakorolni az ő földi országában a legfőbb kormányzói hatalmat.

Krisztus azt akarta, hogy a Péternek adott hatalom Egyházában fennmaradjon a világ vége-

* Kivonat a szerzőnek sajtó alatt levő új könyvéből

Ne féljete! Vigyázok reátok.

zetéig. Amit világosan bizonyítanak e szavai is: „a pokol kapui sem vesznek erőt rajta“.

Péter tudatában is volt hatalmának és gyakorolta az elsőséget. Judás helyett ő választ apostolt. Először prédikál és keresztele. Ő gyakorolja a büntető hatalmat Ananiás és Szafirával szemben. Első zsinaton ő elnököl, ő dönt. Ő veszi fel az Egyházba az első pogányokat.

Péter hatalmának át kellett szállania utódaira is. Ez volt kezdettől fogva az Egyház hite, amiről világos tanúbizonyságot tesznek első századok nyilatkozatai. Ezek mind az apostoli széket tartják a hitesség alapjának és egyedüli biztosítékának a tiszta evangéliumi igazságok megőrzésében.

Az Egyház kezdettől fogva Péter apostol utódait tartotta az Egyház fejének és a tiszta krisztusi igazságok legbiztosabb őrének. Ha Krisztus Péter apostolt, utódait az isteni igazságok őrévé tette, akkor Ő gondviselészerűen örködni is fog, hogy az egy Pásztor kormányzására bízott Egyháza az igazság útjáról soha le ne térjen, mert csak így teljesezhetnek be Krisztus Péternek tett ígérete: „Péter, reád alapítom az én Anyaszentegyházamat és a pokol kapui nem vesznek erőt rajta“.

B A B A K O C S I

Ülök egy kis pécsi sétatéren,
Búzaszínű édes fodros fejek —
Szép áramvonalas modern kocsi
És benne picinyke drága gyerek.

Hószínű csoda csipkék között van,
Rózsaszínű puhaságok mélyén,
Porcellán arcát most festi a Nap
S mókás mosoly van az ecset végén.

Az Élet kavargó körülötte,
S ő nem tud semmit, nem tud semmiről,
Neki a Világ: anya-melegség
És mese, mit csak ő hall messziről.

Hosszan néz a testvér-kék égre,
Mintha azt látná, Aki őt küldte,
Aki gondosan figyeli mindig,
Hogy éltét áldással telehintse.

HARCOS OTTÓ.

== Négy szem között ==

„Érsekújvári.“ A király vagy kormányzó iránti tisztelet se „fitogtatás“. Senki meg nem botránkozik és nem mondja „divatnak“, ha előttük tisztelgünk, képeiket megbecsüljük. Ez a helyes is. Miért lenne akkor a Királyok Királyával szemben imádatunk és tiszteletünk „fitogtatás“. Hogy ma nem „divat“? Igaz. Soha nem is volt és nem is szabad annak lenni. A vallás nem divat, nem szeszély és hóbort, hanem súlyos kötelesség. A kötelesség pedig nem fitogtatás. Igenis, öntudatos büszkeséggel tegye ki csak a Jézus Szíve képet. Aki ellene mond, annak vallásossága portáján súlyos bajok lehetnek.

„Papi nőtlenség.“ Ha azt állítja barátja, hogy ezt a törvényt VII. Gergely pápa hozta be, akkor hallatlan történelmi tudatlanságot árul el. VII. Gergely csak felújította és kötelezte az illetékeseket ennek a törvénynek pontos megtartására.

Az elvirai zsinat (300 körül), a niceai első egyetemes zsinat (325-ben), a trullai zsinat (629-ben) foglalkoztak ezzel a kérdéssel. Elő is írták kötelező voltát, csak a végleges végrehajtás maradt el. Bár ez nem jelentette azt, hogy nem is tartották meg. Sőt éppen az ellenkezője áll. Nagyon sokfelé nőtlen papok voltak, püspök meg csak ilyen lehetett.

Ez az igazság. Minden ellenkező vélemény köztönivaló tudatlanság.

A LÉLEK MOSOLYA

(1. közlemény.)

REGÉNY. — Írta: NAGYKÁROLYI ETELKA.

Egy langyos, koratavaszi reggelen fiatal leány sietett végig a város egyik utcáján. Ruhája különösnek tetsző első pillanatra, mert finom anyagból készült, de esetlenül fedi tagjait és nyilvánvaló, hogy nem sajátja volt akkor, mikor ezt a ruhát elkészítették. Más valaki számára készült.

Egy svájci sapka borult a hullámos, lágy, barna hajra. Kezei kesztyűtlenek. Cipője egyszerű, de nagyon tiszta, harisnyája erősen javított.

Az arcán szomorúság. Sietve lépked, olykor rátapad tekintetével egyik-másik kirakatra, s ha jól megfigyeljük: leginkább az élelmiszerboltok kirakatai vonzzák.

Ez a fiatal, különösen öltözött leány éhes! Menjünk utána!

* * *

Szabó Tamás, aki már nyolc év óta cégvezetője a város egyik legnagyobb üzemének, becsengette titkárát.

— Kérem, ha jól emlékszem, ma kell jelentkeznie az új gépirőnőnek?

— Igen, cégvezető úr! Fél tízre rendelttem ide.

— Rokona önnek, titkár úr?

— Dehogy! És tulajdonképen nehezen szántam rá magam, ezt őszintén megmondom . . . Ugyanis a leány, akiről szó van, nagyon-nagyon szegény és . . . Hogy úgymondjam . . . Majd meglátja cégvezető úr . . . Lehetetlenül öltözködik, de viszont kitűnő munkaerő. Nagybátyámnál ismerem meg, akinél másfél éven át dolgozott egészen csekély fizetésért és hallatlanul szorgalmas volt. A nagybátyám megkedvelte a leányt, s foglalkozott azzal is, hogy örökbefogadja, de amint cégvezető úr is tudja, most két hónappal ezelőtt meghalt. A leány állás nélkül maradt, s hozzám fordult segítségért, hogy juttassam álláshoz. De mint már mondtam: nagyon nehezen szántam rá magam. Őszintén szólva, szégyenlem a külsejét.

A cégvezető hallgatott néhány pillanatig, aztán ránézett a titkárra. Érthető volt ennek a jókölsejű, kitűnően öltözött fiatalembernek a tiltakozása, hiszen arról isme ték, hogy nagyon kényes a megjelenésére.

— Nem tesz semmit, titkár úr. Ha a munkája megtehető lesz, majd kicsiszoljuk. Mert itt nagyon fontos, hogy az alkalmazottak külseje is kifogástalan legyen.

Ebben a pillanatban kinyílt az ajtó, s belépett rajta az a fiatal leány, akit már láttunk az e'öb, siető léptekkel haladni az utcán.

Kis, gyöngye kopogtatás után lépett be. A két férfi feléje fordult, s a titkár arcán gyöngye pirosság futott végig.

Most, ebben a pillanatban újra bosszúságot érzett. Miért is volt oly gyöngye? Miért fogta el a szánalom, a részvét akkor, mikor ez a leány ráemelte könnyes szemeit, s kérte segítségét?

Egy szempillantással felfogta a bő, esetlen

kabátot, a kesztyűtlen kezeket, az olcsó svájci sapkát, s amint egy lépéssel hátrált, meglátta a javított harisnyát is.

A cégvezető felkelt az asztal mellől és a leány mellé lépett:

— Szabó cégvezető vagyok. Inkey kisasszony, ugye?

A válasz tisztán, csengő hangon érkezett:

— Inkey Anna vagyok. Eljöttem bemutatkozni.

Kis, habozó pillantást váltott a két férfi, aztán megszólalt a cégvezető:

— Kérem, tessék helyet foglalni. Majd később megbeszéljük a fizetés kérdését is, előbb azonban néhány dologban szeretnék felvilágosítást kapni.

A leány szólanul figyelt.

— Tehát először is: mi a képesítése?

Öt gimnáziumot végeztem. És tudok gyors- és gépirás. A könyveléshez is jól értek. Ezenkívül írásban és szóban birom a német, angol és olasz nyelvet.

Meglepődve nézett fel a cégvezető:

— Kereskedelmi levelezést is vállalna ezeken a nyelveken?

— Igen.

— Hát kérem, ez meglepő. Nekünk ugyan van egy alkalmazottunk a külföldi levelezések elvégzésére, azonban két hónap múlva bevonul katonai szolgálatának elvégzésére, s akkor szükségünk volna valakire, aki ellátná a külföldi levelezést is. Azonban a titkár úr nem említette, hogy Inkey kisasszony ezt a munkakört is el tudná látni, s jelenleg mi gép- és gyorsírónőt keresünk. Egy kissé megzavar ez mert mind a két munkakör elég erős, s egy személy nem tudja mind a kettőt ellátni. Talán majd a gyakorlatban meglátjuk, hogy melyik munkakört tudná Inkey kisasszony jobban betölteni.

A válasz megint csak egy szócska volt. Egy szerény, csöndes, engedelmes: igen.

Ott ült a fiatal leány összekulcsolt kezekkel, a lágy, barna haj kissé kicsúszott a sapka alól, s gyerekes kifejezést kölcsönzött arcának. Tiszta, bizó tekintete úgy pihent a cégvezető arcán, hogy azt elfogta a zavar. Egy hívő tekintete volt ez, aki sorsát gyanútlanul, őszintén nyújtja a másik kézbe, s nem sejtí a sorsot, mi ebből a kézből reá várhat . . .

— Nézze, kisasszony, itt elég sok a munka . . .

— Kérem, én vállalom.

A hang is gyermekes volt, az arc is, de a tekintet telve volt szilárdsággal és elszántnak látszó. Igen, akinek ilyenek a szemei, az mindent vállal . . .

— Hát akkor . . . Fizetésképen harminc pengőt ajánlhatok fel havonta.

A leány hirtelen felállt. Egy pillanatra kétségbeesés tükröződött az arcán, aztán a titkár

nézett, aki makacsul kerülte a leány tekintetét. A padlón figyelt valamit.

— Harminc pengő? Ó, az nagyon kevés! Legalább ötvenet!

A cégvezető redőkkebe ráncolta a homlokát, aztán felfemelte két karját, mint aki valami nagy, rettentően nehéz problémát oldott meg egy szempillantás alatt.

— Kérem! Ne legyünk nagyon ridegek! Legyen ötven! De többet egy fillérrel sem adhatunk!

A leány zavartan állt még egy ideig. És aztán, — mivel nem szóltak többé hozzá, — felfemelte olcsó kis kezításkáját, s indulni készült.

A cégvezető erre megélenkült.

— Hát kedves Inkey kisasszony, holnap reggel meg is kezdheti a munkát. Azonban előre kell bocsátanom, hogy nagyon szeretem a pontosságot, a rendet, s nem szeretem, ha az alkalmazottak túlzottan ragaszkodnak a munkaidő pontos befejezéséhez. A munka parancsol valamennyiünknek! Ezt ne tessék elfelejteni. Reggel nyolc órakor kezdődik a munkaidő, délben van ebédidő, s aztán amint a munka engedi, akkor van vége a napnak. A fizetés nálunk soha nem késik, pontosan utaljuk minden elsején. Ez nagy dolog kérem! A viszontlátásra.

A fiatal leány csendesesen állt a beszéd alatt, szempillája se rebbent. Arcáról nem lehetett leolvasni azt, hogy mit érez a szavak nyomán. Csak egyszer futott át mosoly a sápadt arcon. Mikor a cégvezető azt említette, hogy minden elsején pontosan fizetnek.

Kisietett az ajtón.

Mikor halkan becsukta maga mögött, a két férfi összemosolygott.

— Nos, mit szól cégvezető úr ehhez a madárijesztőhöz?

A cégvezető felnevelett.

— Kitűnő, kedves titkár úr! Kitűnő! Maga nem is szólt egy szót sem arról, hogy ez a leány több nyelven beszél! Hiszen úgy állapotunk meg, hogy kap ötven vagy hatvan pengőt, ezért ír reggeltől-estig szorgalmasan, s ha morogni kezd, hogy sok a munka, akkor kap nyolcvan pengőt. Tudja, mikor megláttam, hogy olyan szegényke mint egy veréb, kíváncsi voltam, hogy mit szólna, ha csak harminc pengőt kínálnék? Hígyje el, én nem vagyok rossz ember, csak ma valahogy ilyen tréfás kedvemben talált ez a lány, s így csúszott ki a harminc pengő. Aztán már nem akartam nevetséges lenni, s mikor ő ötvenet kért, felcsaptam! Majd egy idő múlva aztán, ha tényleg beválik, javítok neki. De addig, hadd strapálja magát ötvenért, nem igaz?

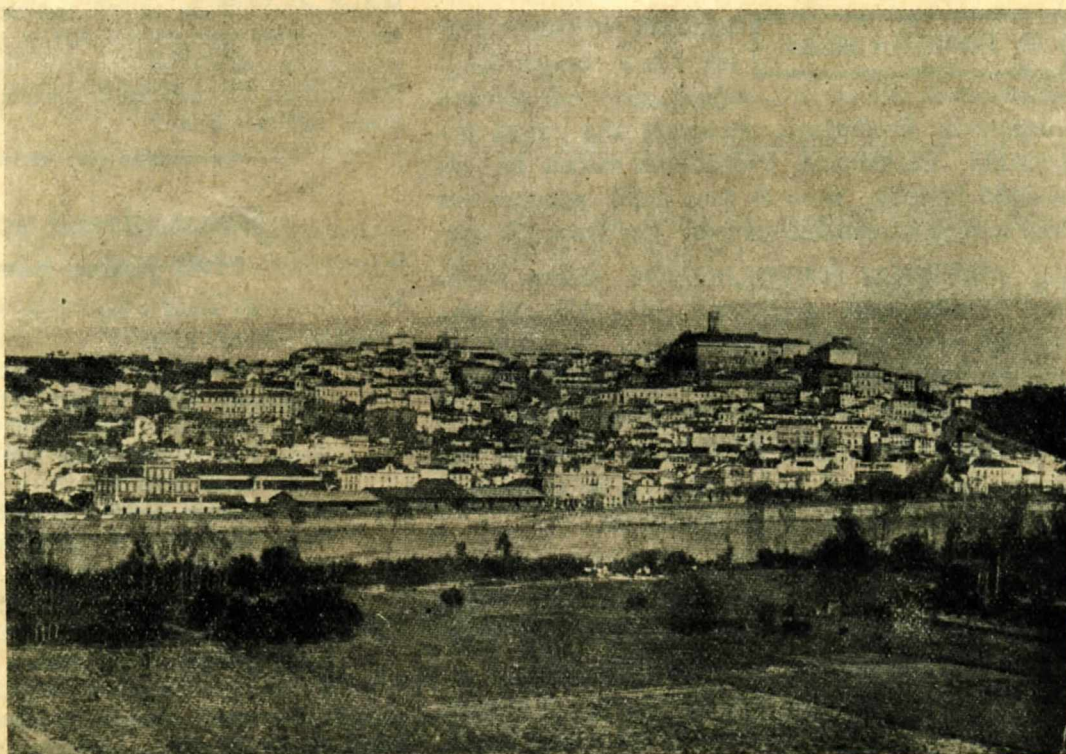
A titkár mosolygott.

De valahol belül, a szíve legmélyén kényelmetlenül érezte magát. Míg a cégvezető beszélt Annával, figyelte a tiszta szemek meleg fényét, s eszébe jutott, hogy milyen rémült volt a leány azon a reggelen, mikor Kerekes Mihály ügyvéd, — a titkár nagybátyja, — súlyos beteg lett. Most is látja még a fehérre vált arcot, amint maga elé sűgja:

— Édes jó Istenem! . . .

Az is eszébe jutott, hogy Mihály bácsi beszélt egyszer halála előtt arról, hogy Annának gondoskodnia kell kistestvéreiről is. Homályosan emlékezett arra, hogy akkoriban sok bosszúságot okozott neki ez a leány, mert Mihály bácsi magányos ember volt, s egyetlen unokaöccsén, Bárdos Isti-

Coimbra
látképe

vánon kívül, — aki titkár ennél a vállalatnál, — más rokona nem volt, s azzal foglalkozott, hogy ezt az Inkey Annát örökbe fogadja, s vagyonának felét a leányra hagyja. Akkoriban sok álmatlan éjszakát okozott ez Bárdos Istvánnak! Hogyisne! Megfelelni a vagyont ezzel a jött-ment leánnyal! Akiról alig, hogy tudott valamit! Hiszen Mihály bácsi is úgy ismerte meg valami jótékony célú előadásán, ahol Anna jegyeket árult szegény gyerekek felruházására. Anna akkor pár szóval kérte Mihály bácsit, hogy adózzék a szép célra, s Mihály bácsi eltűnődött akkor, hogy neki már lehetne ilyen unokája, ha nem maradt volna egyedül az élet különös útjain . . . Addig nézte Annát, amíg oda képzelte a soha meg nem született unoka helyére, s megkérdezte, hogy nem vállalná-e el a gépirást Mihály bácsi irodájában? A leány örömmel ígérkezett, s attól kezdve minden délután ott dolgozott a szép, Váci-utcai irodában. Másfél éven keresztül. Mihály bácsi különös, gyanakvó természetű ember volt, s minden nap kitalált valamit, amivel „vizsgáztatta“ a leányt. Így mesélte később Istvánnak. És mikor másfél éven keresztül mindennap „vizsgáztatta“, s az eredmény „színjeles“ volt, — ezt is Mihály bácsi mondta, akkor egy csütörtöki nap reggelén bejelentette Istvánnak, hogy örökbe fogadja Annát.

— Nézd, István, ez a leány jó és becsületes. Olyan ritka szívjóság van benne, amit én még senkinél nem tapasztaltam. Feleségül nem vehetem, mert az unokám lehetne. De leányommal fogadom, s jó módra juttatom. A vagyonon majd ketten osztoztok, te, meg ő! (Folyt. köv.)

K R Ó N I K A

P. BANGHA BÉLA

halálával mélységes gyász volt a magyar katolicizmusnak. Kiváló író, szónok, szervező távozott körünkől. Eredményes munkáját alig tudjuk felbecsülni. Pázmányok, Prohászkaék mellett áll, aki világító fáklyája, soha el nem múló lelkiismerete lesz a magyar katolicizmusnak. Imádkozzunk érte.

AZ AMERIKAI KATOLIKUSOK száma évről-évre öröndetesen szaporodik. Az 1938 évi statisztikát most hozták nyilvánosságra. 1,742.411-el szaporodott a katolikusok száma. Ezzel 21 és fél-millió katolikus él az Egyesült Államokban.

VERDIER PÁRIZSI BÍBOROS ÉRSEK, aki április havában halt meg, 1931 óta 99 templomot építtetett. A 100-ikat most fejezik be.

A BOLSEVISTA PRAVDA, mely Oroszországnak legnagyobb napilapja, panaszkodik, hogy hiába minden istentelen törekvésük, az orosz nép körében egyre fokozódik a vallásos élet.

GRÖNLANDBAN 600 jégtemplom van. Egyszerű berendezésűek ezek a jégtömbből épült templomok.

FRANCO TÁBORNOK rádióon keresztül közölte, hogy Saragossába nagy nemzeti zarándoklatot rendeznek.

DR. CZAPIK GYULA veszprémi püspök húsvétvasárnapján a veszprémi Szent Vince Otthonban 110 szegény gyermeket megvendégtelt és maga szolgálta fel az ünnepi lakomát.

Tercárius élet Udvardon. Felejthetetlen, szép ünnepség keretében tartották meg Udvardon a harmadikrendi testvérek évi közgyűlésüket május hó 2-án. P. Apáthy Oszkár, érsekújvári ferences házfőnök, a harmadikrend igazgatója látogatta meg ez alkalommal a rendi községet. A havi gyűlés megtartásával, fogadalomújítással kapcsolatban szeráfi Szent Ferenc nyomdokain való haladásra buzdította a testvéreket. Kérte, tartsanak ki mindig hűségesen szeráfi Atyánk zászlója alatt s azzal a szent tűzzel, lelkesedéssel igyekezzenek mind a saját, mind mások lelki-üdven munkálkodni, mint amily örömteljes érzés járta át szívüket-lelküket, mikor hivatást nyerve az Istentől, beléptek a szeráfi családba. A gyűlés végeztével pápai áldást adott a testvéreknek, majd az iskolateremben értekezletre gyűltek össze, ahol Baka János, a harmadikrend elnöke az összes testvérek nevében meleg szeretettel üdvözölte az Igazgató Atyát, valamint az Érsekújvárból érkező Bellák Adrienne nővért. Az Igazgató Atya a testvéri szeretet átható erejéről tartott oktatást. Utána Bellák Adrienne nővér, az érsekújvári harmadikrend „csicsergő madárkája“ a töle megszokott kedvességgel tartott beszédében ismertette a harmadikrendi tagok társadalmi kötelezettségeit. A mai szeretet-nélküli világban — mondta —, amikor mindenütt az önzés uralkodik, kettőzött szorgalommal kell igyekeznünk szent Ferenc Atyánk szellemét terjeszteni, bevinni a katolikus családokba a szeretet, megértés fáklyáját, hogy éjjen, világítson, mutassa az utat másoknak is az Isten felé. Az értekezlet a pápai és Szent Ferenc himnusz éneklésével végződött. Az udvardi testvérek kérték s ezúton is kéri szeretett Igazgató Atyjukat és Adrienne nővért, látogassanak el gyakrabban Udvardra, szerezzenek minél több ilyen kedves, felejthetetlen örömnapot, mint amilyen ez az ünnep volt számunkra.

Titkár testvér.

Harmadikrend naptára

1940 június hónapra

1-én. Az assisi Szent Ferenc bazilika szentelésének évforduló ünnepe. T. B.

2-án. Jézus Szíve ünnepének harmadik napja. T. B.

3-án. Szűz Mária a kegyelmek Anyja ünnepe. T. B.

7-én. Jézus Szíve ünnepének nyolcada. T. B.

13-án. Pádovai Szent Antal hitvalló az I rendből T. B.

20-án. Szent Antal ünnepének nyolcada. T. B.

24-én. Keresztelő Szent János ünnepe. T. B.

29-én. Szent Péter és Szent Pál ünnepe. T. B. Á. F.

T. B. = teljes búcsú. Á. F. = általános feloldozás.

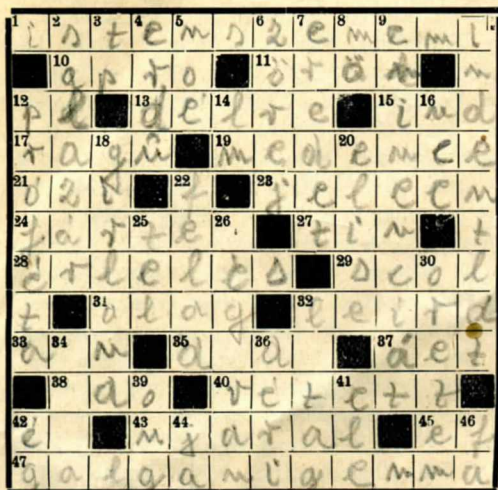
Imaszándék: Haragosokat kibékítő Szent Antal, könyörögj, hogy béke legyen a földön.

Erénygyakorlat: Szent Antal, a világnak a Szentje. A hozzá folyamodókat mindig meghallgatja, mert Szeretete nagy az emberekkel szemben. Legyünk kíméletesek, udvariasak és szeretetteljesek felebarátainkkal szemben.

KERESZTREJTVÉNY.

Rovatvezető: **vitéz Pusztay Farkas.**

Megfejtési határidő: **1940 június 15.**

Vízszintes sorok: 1. Közmondás. 10. Parányi. 11. Boldog ember érzete. 12. Például rövid. 13. Erre is harangoznak. 15. A-val kúszónövény része. 17. Leves fajta. 19. Fürdő alkalmatossága. 21. R-el falusi leánynév becézve. 23. Igeidő (4. betű kettőzve). 24. Szigetcsoporthoz az Északi tengeren. 27. Rin... 28. A nap melege kell e folyamathoz a gyümölcsnél. 29. Vissza: pocs ikerszáva. 31. Lóversenyteréről volt híres. 32. Papírra vetette félmúltban. 33. ... kare (palesztinai helység). 35. Karthago megalapítója. 37. ... ius (Attila ellenfele). 38. Férfinév. 40. Hibázott (rosszul). 42. Ilyen lap is van. 43. Diák teszi nyáron. 45. Betű fon. 47. Nemrég avatták szentté.

Függőleges sorok: 2. Nagy katolikus államférfi. 3. T. P. 4. A világháborúban híres francia város közepe. 5. Egy ember a vízözön korából. 6. Zaj. 7. Minden létezőnél van. 8. Elemista betű. 9. Előkelő megszólítás. 12. Látnok közismert szóval. 14. Elem(!). 16. Ke... fice. 18. Papírdísz. 20. ... us próféta. 22. Levelet postán küld. 25. Személyes névmás + igekötő. 30. Vissza: hullócsillag (két utolsó betű felcserélve). 32. Rang és rend. 34. Görög betű. 36. ... né ifjúasszony. 39. K-val

harang teszi. 41. Ékezet nélkül késnek van. 42. Mennybolt. 44. J. A. 46. Tüzeléshez kell.

Beküldendő sorok: Vízszintes: 1, 17, 24, 47. Függőleges: 2, 9, 12, 18.

Kis hittanóra — nagyoknak

- Hol és mikor született Szent Antal?
- Mi volt a keresztnéve?

- Melyik a legismertebb csoda, mely Szent Antallal történt?
- Hol, mikor és hány éves korában halt meg Szent Antal?
- Mikor avatták szentté?

A májusi rejtvény helyes megfejtése:

Keresztrejtvény.

Vízszintes sorok: 1. Áldás békesség. 22. Tomori Pál. 29. Tarcai György. 48. Karszalagos. **Függőleges sorok:** 6. Brazília. 13. Altatódal. 15. Topográfia. 21. Kényelmes.

Kis hittanóra — nagyoknak.

- Krisztus mennybemenetelét. 2. Szent Ilona. Május 3-án. 3. Szent Paskál. 4. 12. 5. Temesvári Pelbárt.

Jutalmat nyertek: 1—1 db kegytárgyat: Bertalan Imre Szombathely, Somogyi Irma Pécs. 1—1 db kotta: Huber Mária Pápa, Simon Péter Szeged, Jankó István Cegléd. 1—1 db Jézus Szíve imakönyv: Király Sándorné Budapest, Fehér Ignác Győr, Nagy Jánosné Győr. 1—1 db Kincsestár kötet: Horváth János Kőszeg, Lantos Éva Esztergom, 1—1 kötet „A lelki élet magaslatain” című sorozatból: Kónya László Szombathely, Pálos Vilma Érsekújvár, Kollány Gyula Veszprém.

Szerkesztői üzenetek

Mindenkinek. Szent Antal ünnepén, a Világ Szentje áldását kérjük kedves munkatársainkra és olvasóinkra.

K. Ö., Sümeg. Valóra váltja ígérte?

N. G., Csepel. Levél megy.

K. Ö. M., Kaposvár. Munkája fogytán, ugy-e megkapom a többi is?

I. L., Budapest. Istené a dicsőség, a mienk az Ő dicsőítése. Köszönöm sorait.

B. L., Budapest. Eltettem a következő számra.

H. O., Pécs. Úgy történt, ahogy óhajtott.

Cs. Gy., Érsekújvár. 1940 június 30-ig 6 P.

Illatszereit a

MONA LISA illatszertárban vásárolja

B u d a p e s t, I V., C u k o r - u t c a 4.

SZENT ANTAL IMASZÖVETSÉG

Június havi közös imaszándékunk: *Szent Antal könyörögi éretünk.*

Az Imaszövetségbe belépni lehet: Szent Antal Imaszövetség Központi Igazgatóságánál, Pápa (Ferencesek) és minden ferences kolostorban. Beíratási díj (felvételi füzet) egyszersmindenkorra 20 fillér. (Postaköltség külön.) Egyéb tagdíj nincs.

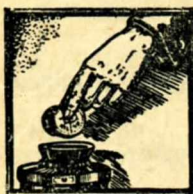
Az Imaszövetség élő és megholt tagjaiért minden hó első keddjén szentmisét mondunk a pápai ferences templomban.

Tagfelvétel

PÁPATESZÉR: Üveges Imréné, Valdinger Jakabné. **BAKONYTAMÁSI:** Döbrentey Gyula, Döbrentey Gyuláné, †Döbrentey Mária, Fellner Lajosné, Gasparics Ilona, Gasparics Magdolna, Gasparics György, Gasparics Györgyné,

Ihász Lajosné, Ihász Mariska, Nyári Ferencné, Polgár József, Polgár Józsefné, Polgár Margit, Polgár Teréz, Róth Henrik, Schekk József, Schekk Józsefné. **BATYK:** Sebestyén Anna, Tóth Ferenc, Tóth Ferencné, Tóth Mária, Tóth Imelda, Tulok Hermína, †Tóth Ferenc, †Tóth Anna, †Takács István, Várnyik Sándorné, Varga Jánosné, Varga Istvánné, †Varga Ignác, †Varga Ignácné, †Vince Rozália, †Varga József, Varga Rózsika, Vince Lajos, Vince Lajosné, Varga Albertné, †Varga Ágnes, Varga Sándor, Varga Sándorné, Varga Istvánné, †Varga Péter, †Vince István, Vince Istvánné, Vince Mária, Vince Károlyné, †Varga István, Vince Józsefné. **TATABÁNYA:** Németh Ilona. **KÖRÖSLADANY:** Németh József. **BUDAPEST:** Németh Erzsébet. **TURA:** Benke Ágnes, Benke Teréz, Benke Anna, Benke Sándorné, Benke Sándor, Dolányi Mária, Dusa Mária, Fias Ágnes, Gólya Mária, Gólya Anrásné, Gólya Rozália, Győri István, Greguri Erzsébet, özv. Gugó Józsefné, Győri Józsefné, Győri József, Gólya Franciska, Gyökér Ilona, Kuti Rozália, Klopfer Istvánné, Kökényesi Mária, özv. Kiss Mihályné.

Adományok

Szent Antal oltárára: Varga Ferencné Kíspeszt 2 P, Hantos Antalné Budapest 50 fillér.

Szent Antal kenyérére: N. N. 10 P, Bentzik Elza és Kató Nagykanizsa 6 P, Vass Ernő Bácsa 3 P, özv. Tóth Sándorné Budapest 2 P, Szabó István Csetény, Téglássy János Pápa 1—1 P, Hantos Antalné Budapest 50 fillér.

Szentmisére: Özv. Tóth Sándorné Budapest 3 P, Szabó Ferencné Tüskevár 2 P.

A *Szent Antal Imaszövetség központi temploma renoválására adományoztak:* Győri Rozália Tura gyűjtése az imaszövetségi tagoktól 58:30 P, Bentzik Ella és Kató Nagykanizsa 14 P, Ács Imréné Kisszölös gyűjtése 9:50 P, özv. Győri Józsefné Rábászentandrás 8 P, Magvasi Flóra Vaszar, Vadász Gyuláné Győr, Szabó Mária Szombathely, Bonyai Mihályné Szany, Farkas Mária és Farkas Miklósné

Vasszilvagy, Horváth Jánosné Rábakövesd 5—5 P, özv. Hajas Lajosné Hosszúpereszteg, Szanati Józsefné Egyházaskesző, Meiszer Antalné Pécs, Frang Gyuláné Répceszemere, özv. Jankó Imréné Somlójenő, Reményi Józsefné Bakonyzentiván 3—3 P, Kálmán Jánosné Somlóvecse 2:30 P, Csapó Béláné Mórchida 2:10 P, Inkovics Gyuláné Kiskomárom, Szalai Sándorné Miháld, Boda Miklósné Zsennye, Dárdai Pálné Bánhida, özv. Wattay Istvánné Újszeged, Jeney Lajosné Somlójenő, Ernetz Károlyné Szombathely, Juhász Györgyné Gyirmót, Horváth Gézáné Torony, Ignátz Péter és neje Tura, özv. Wohlschlager Ferencné Szombathely, Harsányi Ferencné Szil, Rezeli Mihály Felsőörs, özv. Almássy Jánosné Székesfehérvár, Varjasy Gyuláné Szombathely, Rasztovich Józsefné Farád, Babics Józsefné Szűcs, Bankó Károly Bogyoszló 2—2 P, Nemes Gyuláné Kisberzsény, Gordon Imréné Réde, Bauer Józsefné Csót, vitéz Varga Lajos Nemesszalók, Szabó Gézáné Ebergőc 1:50—1:50 P, Farkas Györgyné Nagylózs, Sala Franciska Eszterháza, Vaszary Kálmán Keszthely, Bányász Antalné Sajógirincs, Wandra Lajosné Rákosliget, Balankó Józsefné Rábababcsény, Barczai Pál Hajmápuszta, Nagy Antalné Réde, Juhász Jánosné, Iván Józsefné, Németh Sándorné Hosszúpereszteg, Szabó Ilona Szombathely, Gombai Károlyné Adásztevel, Illés Jánosné Nagyatád, özv. Fatér Imréné Szentbékka, Dobandi Ferencné Talliándörög, Vincze Erzsébet Szombathely, Varga Krisztina Soroksár, Horváth Ignácné Szil, özv. Müller Ferencné Felsőörs, Bors Istvánné Csót, Bogaras Mihályné Egyed, Ledniczky Lászlóné Veszprém, Cséri Imréné Padrag, Link Jánosné Réde, Baracskai Józsefné Szil, Harsányi Józsefné Rábászentandrás, özv. Németh Károlyné, özv. Fónai Edéné Fónó, Belákovics Anna Farád, Balogh Jánosné, Balogh Istvánné Erdősokonya, Bottka Józsefné Egyed, özv. Bokor Jánosné Erdősokonya, Derék Elemérné Kömlő, Burucs Istvánné Devecser 1—1 P, Nemes Ernő Kisberzsény 80 f., özv. Horváth Istvánné Nagylózs, Zsided Jánosné 50—50 f., özv. Szetei Adolfné 20 fillér.

Özv. Molnár Vincéné Moson-Magyaróvár, Horváth Jánosné Szombathely 5—5 P, Nagy Mária Hercegszentmárton, Seres Jánosné Magyarözyén 3:80—3:80 P, Szabó Jolán Sümeg, Szokolik József Győr, özv. Tóth Sándorné Budapest, özv. Világhy Antalné Győr 3—3 P, Csermely Béláné Mezőkövesd, Kajdi Jánosné Celldömölk, özv. Unti Jánosné Győr, Varga Ferencné Kíspeszt, özv. Veres Jánosné Udvard 2—2 P, Bálint Eleonóra Nemeshany 1:62 P, Tarits Ferencné Rákosszentmihály 1:50 P, Bors János Kíspeszt, Ewolát Anna Budapest, Hantos Antalné Budapest, Hochreiter Dezsőné Nagykanizsa, Szabó Ferencné Tüskevár, Szabó József Vinár 1—1 P, Gödri Józsefné Tüskevár 80 f., Szigethy Gyuláné Hegykő 50 fillér. Szent Antal megfizet!

SZENT ANTAL

HITBUZGALMI ÉS TÁRSADALMI KÉPES FOLYÓIRAT.

XIII. ÉVFOLYAM 6. SZÁM. — 1940. JÚNIUS.

Laptulajdonos: A pápai ferences rendház.

Felelős szerkesztő és kiadó: P. Ambrus Máté O. F. M.

Szerkesztőség: Pápa, Ferencesek. Csekkszám: 17.770.

Egyházmegyei és rendi jóváhagyással.

Előfizetési ára: egész évre 3 P, fél évre 1:50 P, negyed évre 90 fill., egyes szám ára 30 fillér.

Készült a könyvnyomtatás feltalálásának 500-ik esztendejében a Keresztény Nemzeti Nyomdával R-T-nál, Pápa. Felelős ügyvezető: Téglássy János.

Kelyhek, cibóriumok, monstranciák aranyozása, oltár-gyertyatartók, keresztek, örökmécsesek vernirozását, ezüstözését, szobrok javítását, átfestését vállaljuk. — Szentképek, keretek, szoborállványok falra is, örökmécsolaj, oltárgyertya, füstölő szén, tömjén. — Kongregációs és más szent érmék, diplomák. — Egyházi szobrok készítése úgy therolyth, mint műkö- és fafaragásúak márványból is elsőrangú kivitelben

WEISZ FRIGYES

Liseuxi Szt. Terézke kegytárgyüzletében
Budapest IV, Ferenciek-tere 3-4.

Alapítva: 1873-ban — Telefon 183-645

VIRÁGOT csak

STIX virágüzletben

vegyen! — Jerichói rózsza, a Szentföld csodája. Aranyhalak, haleleségek kaphatók.

Győr, Deák Ferenc-u. 6.

(Husplac)

Telefon: 9-46

ZEISS punktál szemüvegeket, lorgnottákat, hőmérőket, rajz- és mérőeszközöket, fotó-cikkeket és kamarákat ajánlanak

LIBÁL ÉS

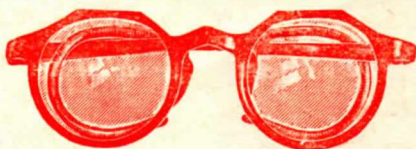
MÄRZ

látványesek. Cégtulajdonos: März Károly

Budapest VI, Teréz-körút 54. Tel. 129-995

Nyugati p. u. szemben.

Előfizetőinknek engedm.

Családok kedvelt háziszere!

A Karmelita cseppek

növényi sósborszesz-különlegesség.

72% finom szeszt és kb. 30-féle növényi kivonatot tartalmazó párlat. Kiváló illatánál és kellemes aromás összetételénél fogva úgy belsőleg, mint külsőleg nagy eredménnyel használható. 1721 óta gyártják a Karmeliták — minden kultúrállamban. Budapest XIII., Huba-utca 12. szám alatt a rendház laboratóriumában.

Kapható szaküzletekben.

Ára 1-20 P

URI, NŐI ÉS ORTOPÉD CIPŐT, TISZTI lovaglő, vadász, motoros CSIZMÁK speciális szigeteléssel. SPORT ÉS LUXUSCIPŐK.

Gyógybetétek szakszerű készítése.

Pintérnél PÁPA, FŐ-TÉR

Kat. Zárdák, Árvaházak, Internátusok figyelmébe!

A Sárvári Pótkávégyár (teljesen kat. vállalat) ajánlja gyártmányait: sárvári pótkávé, sárvári édesített maláta és 10, 25 és 40% babkávét tartalmazó Kubai „Szem“ kávékeveréket. Elsőrendű áru, olcsó árak, kedvező fizetési feltételek. — Kérjen árajánlatot.

Tulajdonos:

Németh Józsefné

a bajor kir. uradalmi gőztéglagyári intézőjének özvegye.

SZENT ANTAL

HITBUZGALMI ÉS TÁRSADALMI KÉPES FOLYÓIRAT

Előfizetési ára: egész évre 3 P, félévre 1-50 P, negyedévre 90 fill.,

egyes szám ára 30 fillér. Postatakarékpénztári csekkszám: 17.770.

A Szent Antal Ifjúsága című folyóirattal együtt egy évre 3-80 P

Felelős szerkesztő és kiadó: P. AMBRUS MÁTÉ O. F. M. — Laptulajdonos: A pápai ferences rendház. — Szerkesztőség: Pápa, Ferencesek. — Egyházm. és rendi jóváhagyással

*Keresztény és nemzeti érdek, hogy mindenki
a Gazdák Biztosító Szövetkezeténél biztosítson*

Páratlanul olcsó !

Sajtó alatt.

Körülbelül egy hónap múlva kerül ki a nyomdából P. Ambrus Máté O. F. M.

„Istenem és Mindenem”

c í m ű i m a k ö n y v e.

A bírálók egyöntetű véleménye szerint tartalmilag a legtökéletesebb imakönyv.
E mellett a kb. 350 oldalas, több, mint 300 éneket tartalmazó imakönyv
ára rendkívül olcsó. Egészvászson kötésben, arany-nyomással
csak **1.50** pengő.

Levelezőlapon jegyeztesse elő. Cím: Szent Antal kiadóhivatala, Pápa.

HÖFLE

kesztyű-, harisnya-, kötöttáruk-szaküzlete

PÁPA

Kossuth L.-u. 1.

GYŐR

Baross-út 7.

SZOMBATHELY

